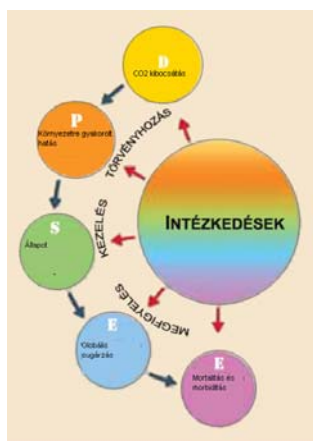



Globális klímaváltozás

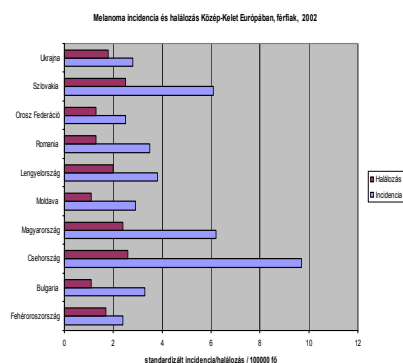


Az 1990-es évek elején még kevésbé volt a figyelem előterében a klímaváltozás egészségkárosító hatása. Ezt tükrözte a UN/IPCC (Éghajlatváltozással Foglalkozó Kormányközi Testület) első jelentése 1991-ben. A UN/IPCC második jelentése 1996-ban már egy teljes fejezetet szentelt az egészségkárosító hatásoknak.

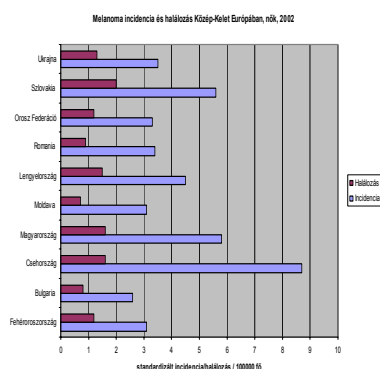
A 3. Európai Környezet és Egészségügyi Miniszteri Konferencia (1999. London) Deklarációjában a miniszterek elismerik a globális éghajlati rendszer és a sztratoszférikus ózonréteg ember által gerjesztett változásainak egészségi kockázatait, valamint potenciális veszélyét a gazdasági fejlődésre és a társadalmi-gazdasági stabilitásra.

 A klímaváltozás közvetlen egészségkárosító hatását igazolták a magyar elemzések is, amelyek szerint a sztratoszférikus ózonréteg csökkenés következtében fellépő káros ultraibolya sugárzás (UVB) összefügg a bőr festékes (melanoma) és nem festékes rosszindulatú daganatainak kialakulásával, valamint elősegíti a szürkehályog kialakulását.

Melanoma megbetegedés és halálozás **férfiak** körében, 2002, Közép-Kelet-Európa

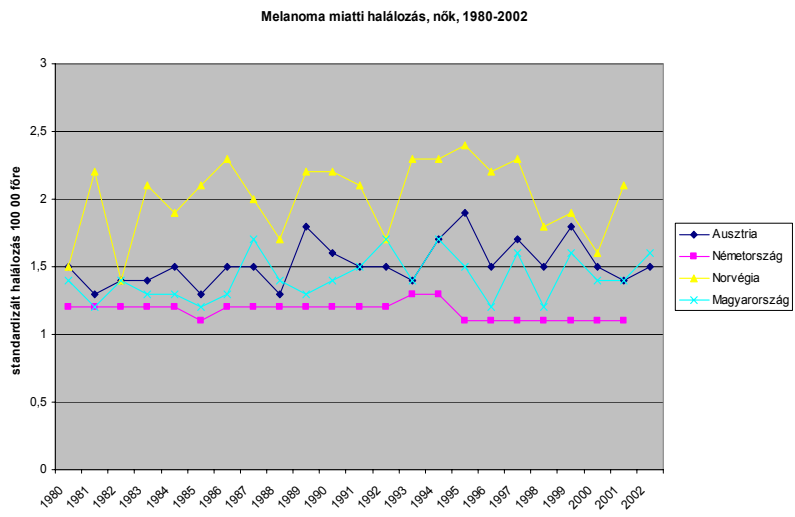
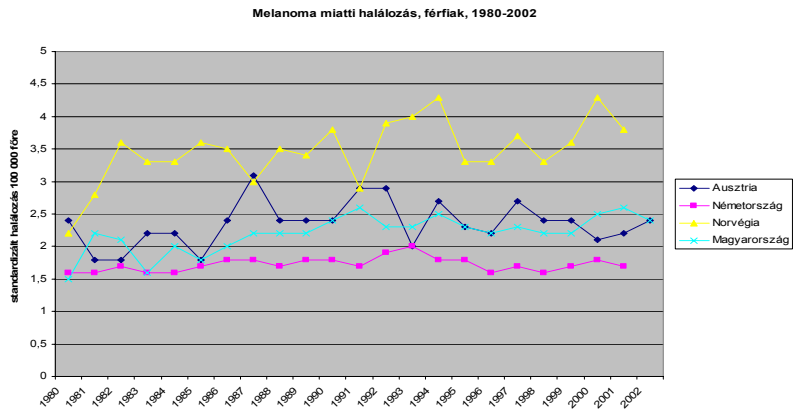


Melanoma megbetegedés és halálozás **nők** körében, 2002 Közép-Kelet-Európa



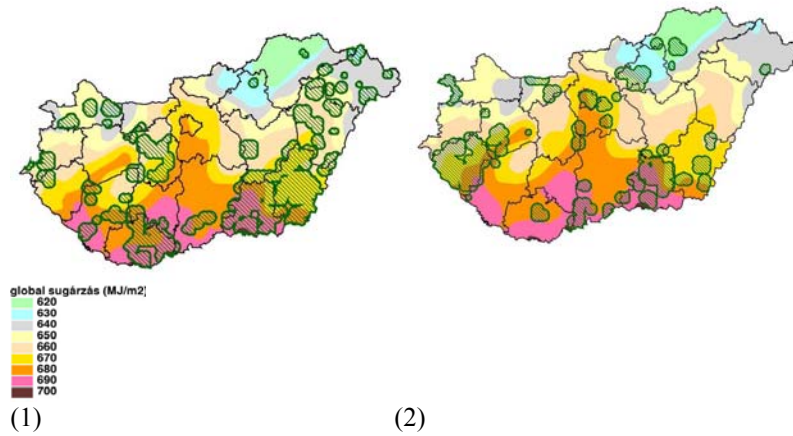
Forrás: Globocan, 2003

A bőr rosszindulatú daganata –**melanoma**- miatti halálozás Magyarországon és néhány európai országban 1980-2002



Forrás: www.iarc.fr

A **festékes bőrdaganatok** miatti megbetegedések (1) és a szürkehályog (2) miatti megbetegedések, valamint a globális sugárzás összefüggése (1997-2001)



Az időjárásváltozás befolyásolja a napi halandóságot. Az 1970-2000-re vonatkozó időjárási és halálozási adatok elemzése alapján megállapították, hogy a napi 26,6 Celsius fokos átlaghőmérsékletű napokon jelentősen nő a halálozás kockázata, ezt a 2003. év adatai is alátámasztják (3 hőhullám, összesen 17 igen meleg nap, 170 fő többlethalálozás).

A nyári időszakban a hőmérséklet 5 °C-os növekedése, illetve az előző 15 nap átlaghőmérsékletéhez képest észlelt 5 °C-os változás jelentősen növelte az összhalálozás és a szív-érrendszeri betegségek miatti halálozások kockázatát (7-12%).

A tudományos eredményekre alapozva **időjárás-egészségi előrejelző-figyelmeztető rendszert** alakítanak ki.

A legalább három napra előre jelzett magas hőmérséklet esetén hőségriasztás keretében megtörténik a lakosság tájékoztatása a hőség kockázatairól, a legfontosabb tünetekről és a megelőzés lehetséges módjairól.

Jogi szabályozás



Az „extrém időjárási helyzet” esetén szükséges teendőket a **179/1999.** (XII. 10.) kormányrendelet szabályozza. A Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium (KvVM) és a Magyar Tudományos Akadémia (MTA) foglalkozik **VAHAVA: változás-hatás-válasz** programban a **globális klímaváltozás hazai hatásaival** és az azokra adandó válaszokkal stratégiai tervezés keretében.

Globális Klímaváltozás

1. Dr. Páldy Anna (Dr. Dobi Bálint) Debreceni Egyetem Orvos- és Egészségtudományi Centrum Népegészségügyi Iskola: Környezet-egészségügyi rendszerek és szabályozások, 2003, Debrecen
2. Intergovernmental Panel on Climate Change. „Climate Change 2001: Impacts, Adaptation, and Vulnerability – Contribution of Working Group II to the third Assessment Report of the Intergovernmental Panel on Climate Change”. Geneva: February, 2001.
3. Páldy A., Erdei E., Bobvos J., Ferenczi E., Nádor G., Szabó J.: A klímaváltozás egészségi hatásai, Agro Füzetek;12 2003. 32 62-7
4. Páldy A és tsai: A klímaváltozás egészségi hatásai, Természet Világa 135. évf. 2004. II. különszám, p.: 56-60

Készítette:

„Fodor József” Országos Közegészségügyi Központ
Országos Környezet-egészségügyi Intézete

Az Egészségügyi Minisztérium cél-támogatásával.

Budapest, 2005
www.antsz.hu/oki

Nyomdai előkészítés: Viva Média Holding Kft.